

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

นาวพร ชูเปียแต่ง, สาธิต อุไรเวโรจนาร และประทีพ ทนงศรีบ

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

e-mail: navaporn_k@rbac.ac.th, satit_u@yahoo.comand, pratiwthanongrob@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือเพื่อศึกษาปัจจัย ผลลัพธ์การเรียนรู้ และศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือนิสิตคณะการบัญชีที่สามารถลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ปัญหาการตรวจสอบบัญชี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร คำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ตัวอย่างจำนวน 127 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ บังเอิญ (Accidental sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ศึกษาปัจจัยและผลลัพธ์ การเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่อ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน และผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก การศึกษา ผลกระทบพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัย ด้านสื่อในการเรียนมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด โดยมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้าน คุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้าน อุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ และปัจจัยด้านเพื่อนมี ผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

คำสำคัญ: ปัจจัย, ผลลัพธ์การเรียนรู้, ปัญหาการตรวจสอบบัญชี, คณะการบัญชี

Factors Affecting Learning Outcomes in Auditing Problem Courses of students of the Faculty of Accounting Rattana Bundit University

Navaporn Koopeateng, Satit Urai-Verotchanakorn and Pratiw Thanongrob

Bachelor of Accountancy Rattana Bundit University

e-mail: navaporn_k@rbac.ac.th, satit_u@yahoo.comand, pratiwthanongrob@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research was to study the factors learning outcomes and to study the factors affecting learning outcomes in courses of auditing problems of students of the Faculty of Accounting Rattana Bundit University It is a quantitative research. sample group There were 186 students in the Faculty of Accounting who were able to enroll in the Auditing Problem Course, Academic Year 2021. The sample size was determined using Taro Yamane's formula at the 95% confidence level. A total of 127 people were sampled by Accidental sampling was selected. The research tool was an online questionnaire. Factors and learning outcomes were studied by analyzing the mean, percentage, and standard deviation. The effect of factors on learning outcomes was studied using multiple regression analysis.

The results of the research revealed that all 6 factors and all 5 learning outcomes were at a high level. The impact study found Factors affecting learning outcomes the statistical significance at the .01 level was that the learning media factor had the greatest impact on learning outcomes. with an impact on learning outcomes morality, ethics, knowledge, intellectual skills and in numerical analysis, communication, and the use information technology skills. Student factors have an impact on learning outcomes morality and the teacher factor affecting the learning outcomes on interpersonal skills and responsibility. Factors that had a statistically significant impact on learning outcomes at the .05 level were equipment, signal, and place of learning factors. Affects the learning outcomes in terms of knowledge. and peer factors affect learning outcomes in interpersonal skills and responsibility.

Keywords: Factors, Learning Outcomes, Problems in Auditing, Faculty of Accountancy

บทนำ

การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยถือเป็นส่วนสำคัญในระบบการศึกษาไทย โดยมีส่วนในการพัฒนาเยาวชนไทยเพื่อให้มีทักษะ กระบวนการคิดต่าง ๆ พร้อมในการเข้าวัยทำงาน อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นบุคลากรสำคัญในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย (พรชัย ทรัพย์นิธิ, 2559) เป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในกระบวนการสร้างบัณฑิตให้มีลักษณะพึงประสงค์ตามที่หลักสูตร และมหาวิทยาลัยกำหนด ภาระหน้าที่หนึ่งที่สำคัญสำหรับอาจารย์ผู้สอนก็คือการวางแผนการสอน การจัดการเรียนสอนตามแผน การประเมินผลผู้เรียน และการพัฒนาแผนการสอน เพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพ ให้นิสิตได้รับความรู้ตามคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้นิสิตเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ในแต่ละรายวิชา เพื่อให้ให้นิสิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการบัณฑิต และเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแผนการเรียนการสอน มีการออกแบบกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอน การประเมินผลการเรียนของนิสิต ตลอดจนการติดตามผล และนำผลลัพธ์ที่ได้ในแต่ละภาคการศึกษา ไปปรับปรุงพัฒนาแผนการเรียนการสอนที่จะใช้ในภาคการศึกษาต่อไป

ภาพที่ 1 กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชา

สิ่งหนึ่งที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาต้องคำนึงถึงคือผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต (Learning Outcome: LO) ได้แก่ ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEEd) เพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

ในปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยได้รับผิดชอบในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี (AC0422) เป็นวิชาเอกเลือก ซึ่งนิสิตที่จะลงทะเบียนเรียนในวิชานี้ได้ต้องผ่านการเรียนในรายวิชาการสอบบัญชี (AC0315) มาก่อน เนื้อหาของรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี จะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นปัญหาหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่การประกอบวิชาชีพด้านการตรวจสอบของนิสิต (คณะกรรมการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, 2563) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ไปใช้ในการปรับปรุงแผนการสอน ตลอดจนส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต เพื่อให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ใน Curriculum Mapping ของหลักสูตรบัญชีบัณฑิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัย และผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะกรรมการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะกรรมการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) วิธีดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตคณะกรรมการบัญชีที่สามารถลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี (AC0422) ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) จำนวน 127 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ Checklist ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต ส่วนที่ 3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต แบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 เป็นแบบประเมินค่าแบบ Likert's Scale ให้ค่าคะแนนตามความสำคัญของตัวแปรในลักษณะที่เรียกว่า Weight Rating โดยกำหนดระดับออกเป็น 5 ระดับ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับโครงสร้างหลักเนื้อหา (The Index of Item Objective Congruence: IOC) ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

คัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ (Rorinelli and Hambleton, 1977) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตคณะการบัญชี จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) ซึ่งหากมีค่าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงสูง (Nunnally, 1978) ทั้งนี้แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.972

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) โดยใช้ Google Forms และทำการสร้าง QR Code ส่งให้กับนิสิตที่ได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี (AC0422) โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) และได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามทางออนไลน์จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 86.81 ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

4.1 ศึกษาปัจจัย และผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีการคัดเลือกตัวแปรแบบ enter

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัย และผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัย

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	4.254	0.644	มาก
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	3.727	0.762	มาก
3. ด้านครอบครัว	4.018	0.785	มาก
4. ด้านเพื่อน	4.133	0.778	มาก
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.207	0.744	มาก
6. ด้านสื่อในการเรียน	4.193	0.766	มาก
รวม	4.089	0.541	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยทั้ง 6 ด้าน และโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.254, S.D.=0.644) รองลงมาคือด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.207, S.D.=0.744) ด้านสื่อในการเรียน ($\bar{X}$ = 4.193, S.D.=0.766) ด้านเพื่อน ($\bar{X}$ = 4.133, S.D.=0.778) ด้านครอบครัว ($\bar{X}$ = 4.018, S.D.=0.785) และด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ($\bar{X}$ = 3.727, S.D.=0.762) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.184	0.669	มาก
2. ด้านความรู้	3.795	0.768	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.879	0.764	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	4.218	0.680	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.793	0.845	มาก
รวม	3.974	0.662	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตทั้ง 5 ด้าน และโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.218, S.D.=0.680) รองลงมาคือผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.184, S.D.=0.669) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X}$ = 3.879, S.D.=0.764) ด้านความรู้ ($\bar{X}$ = 3.795, S.D.=0.768) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}$ = 3.793, S.D.=0.845) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 7

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย	β	t-value	Sig.
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	0.307	3.458	**0.001
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	0.103	1.157	0.250
3. ด้านครอบครัว	-0.160	-1.719	0.089
4. ด้านเพื่อน	-0.024	-0.301	0.764
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	0.214	1.737	0.085
6. ด้านสื่อในการเรียน	0.399	3.413	**0.001

หมายเหตุ : n = 110, R^2 = 0.579, F = 23.575, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.579 แสดงว่าปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสื่อในการเรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้ร้อยละ 57.90

ปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน และปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยปัจจัยด้านสื่อในการเรียนผลกระทบมากที่สุด (β = 0.399) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน (β = 0.307) ส่วนปัจจัยด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านอาจารย์ผู้สอน ไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย	β	t-value	Sig.
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	0.088	.886	0.377
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	0.243	2.460	**0.016
3. ด้านครอบครัว	-0.195	-1.884	0.062
4. ด้านเพื่อน	0.026	0.301	0.764
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	0.263	1.910	0.059
6. ด้านสื่อในการเรียน	0.355	2.719	**0.008

หมายเหตุ : $n = 110$, $R^2 = .475$, $F = 15.542$, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.475 แสดงว่าปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสื่อในการเรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ได้ร้อยละ 47.50

ปัจจัยด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน และปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีผลกระทบเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ โดยปัจจัยด้านสื่อในการเรียนผลกระทบ มากที่สุด ($\beta = 0.355$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ($\beta = 0.243$) ส่วน ปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านอาจารย์ผู้สอนไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับผลลัพธ์การ เรียนรู้ด้านความรู้

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะ ทางปัญญา ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย	β	t-value	Sig.
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	0.036	0.389	0.698
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	0.045	0.482	0.631
3. ด้านครอบครัว	-0.036	-0.370	0.712
4. ด้านเพื่อน	0.096	1.162	0.248
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	0.129	0.997	0.321
6. ด้านสื่อในการเรียน	0.566	4.618	**0.000

หมายเหตุ : $n = 110$, $R^2 = .536$, $F = 19.830$, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 5 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.536 แสดงว่าปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสื่อในการเรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะทาง ปัญญา ได้ร้อยละ 53.60 ปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ส่วนปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการ เรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านอาจารย์ผู้สอนไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะ ทางปัญญา

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย	β	t-value	Sig.
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	0.148	1.752	0.083
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	-0.123	-1.464	0.146
3. ด้านครอบครัว	0.014	0.157	0.876
4. ด้านเพื่อน	0.176	2.363	*0.020
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	0.486	4.148	**0.000
6. ด้านสื่อในการเรียน	0.189	1.700	0.092

หมายเหตุ : n = 110, $R^2 = 0.620$, F = 28.012, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 6 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.620 แสดงว่าปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสื่อในการเรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้ร้อยละ 62.00

ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านเพื่อนผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อในการเรียน ไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย	β	t-value	Sig.
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	0.010	0.103	0.918
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน	0.160	1.707	0.091
3. ด้านครอบครัว	-0.015	-0.154	0.878
4. ด้านเพื่อน	0.117	1.411	0.161
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	0.103	0.789	0.432
6. ด้านสื่อในการเรียน	0.532	4.314	**0.000

หมายเหตุ : n = 110, $R^2 = 0.531$, F = 19.435, Sig. = 0.000

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 7 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.531 แสดงว่าปัจจัยด้านนิสิตผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสื่อในการเรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ร้อยละ 53.10

ปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนปัจจัยด้านนิสิต ผู้เรียน ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และสถานที่ในการเรียน ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านอาจารย์ผู้สอน ไม่มีผลกระทบเชิงบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 8 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ปัจจัย \ ผลลัพธ์การเรียนรู้	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ด้านความรู้	ด้านทักษะทาง ปัญญา	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างตัว บุคคลและ ความ รับผิดชอบ	ด้านทักษะ การวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ
1. ด้านนิสิตผู้เรียน	✓	✗	✗	✗	✗
2. ด้านอุปกรณ์ สัญญาณ และ สถานที่ในการเรียน	✗	✓	✗	✗	✗
3. ด้านครอบครัว	✗	✗	✗	✗	✗
4. ด้านเพื่อน	✗	✗	✗	✓	✗
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน	✗	✗	✗	✓	✗
6. ด้านสื่อในการเรียน	✓	✓	✓	✗	✓

หมายเหตุ ✓ มีผลกระทบ ✗ ไม่มีผลกระทบ

จากตารางในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหา การตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต มากที่สุดคือปัจจัยด้านสื่อในการเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มากถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทาง ปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผลและอภิปรายผลแยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัย และผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเดิมที่ได้ศึกษาไว้ คือปัจจัยในการเรียนและผลการเรียนรู้ทางการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต และพบว่าปัจจัยและผลการเรียนรู้อยู่ในระดับ มากทุกด้าน (นวพร ชูเปี้ยเต่ง และคณะ, 2564) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ภา บุญช่วย และ สุพรรณิกา สันป่าแก้ว (2560) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา ส่งวัฒนายุทธ และคณะ (2561) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของ นักศึกษาพยาบาลศาสตรวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหว็ดเพชรบุรี ซึ่งต่างก็พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

2. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี ของนิสิตคณะ การบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ปัจจัยด้านสื่อในการเรียนมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา ปัญหาการตรวจสอบบัญชีมากที่สุด โดยมีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแน่นอนว่าเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน ทำให้เกิดสื่อสารที่ไร้พรมแดน และช่วยให้ผู้คนเชื่อมต่อกันได้ผ่านนวัตกรรมต่างๆ เมื่อกำแพงของการสื่อสารได้ถูกทำลายลง ก็ช่วยให้คน ยุคใหม่ที่ใช้เทคโนโลยี สามารถเข้าถึงข้อมูลและสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ พฤติกรรมการใช้งาน เทคโนโลยีของคนรุ่นใหม่ที่สูงขึ้น (ทีโอที, 2563) เทคโนโลยีได้แทรกซึมเข้าสู่การศึกษา และได้ปรับปรุง กระบวนการสอนและการเรียนรู้ทั้งหมด โดยเฉพาะ E-Learning ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่ไม่เพียงเพิ่มการ เข้าถึง และความสะดวกในการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ และความปรารถนาของ ผู้เรียนในการเรียนรู้อีกด้วย (Starfish Academy, 2564) ดังนั้นการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่ได้เกิดขึ้นเพียงแค่ ในห้องเรียนเท่านั้น การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และในทุก ๆ สถานที่ สื่อสังคมออนไลน์ ได้รับความนิยมอย่างยิ่ง และถูกประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และถ่ายทอดเรื่องราว ต่าง ๆ กับบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้และฝึกการปฏิบัติทักษะด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อการพัฒนา และตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา (วราพร บุญมี, 2564) ทั้งนี้ในช่วงการระบาดของ covid 19 ผู้เรียนไม่สามารถเผชิญหน้า โดยตรงกับอาจารย์ได้ สื่อการสอนในปัจจุบันซึ่งบทเรียน e-learning จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ทางการ เรียนที่สูงขึ้น เพราะผู้เรียนได้รับสิ่งเร้าทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการทางปัญญาหลายองค์ประกอบ ซึ่งอยู่ภายในผู้เรียน เกิดเป็น พัฒนาการเรียนรู้และสร้างกระบวนการรับรู้ที่ดีมีคุณภาพสำหรับอนาคตการศึกษา ไทยในปัจจุบัน (Susilowibowo, 2564; นงลักษณ์ จิ๋ว, 2562; จินตวิร์ คล้ายสังข์, 2560)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปัจจัยด้านอุปกรณ์ สัญญาณและสถานที่ในการเรียนแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งกรณีนี้สถานศึกษา Onsite อาจารย์ผู้สอนต้องดูแลอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ให้มีความพร้อมและ สนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตให้มากที่สุด กรณีที่สถานศึกษา Online ปัจจัยด้านอุปกรณ์ สัญญาณ สถานที่ อาจารย์ไม่สามารถควบคุมได้ แต่สามารถให้คำปรึกษา แก้ปัญหาหากนิสิตพบเจอกับปัญหาระหว่างการเรียน

2. ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน และปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากแต่มีถือเป็น ปัจจัยที่อยู่ในการควบคุมของอาจารย์ผู้สอนที่สามารถพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมได้ เช่น ในเรื่องของความสามารถของอาจารย์ในการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบออนไลน์ การใส่ใจและตอบคำถาม ข้อสงสัยของนิสิต สื่อในการเรียนมีความน่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต เป็นต้น

3. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านของนิสิต มีค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น หรืออยู่ในระดับมากที่สุดในอนาคตต่อไป

4. ปัจจัยด้านสื่อในการเรียน มีผลกระทบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนาสื่อในการเรียนให้มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิต โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน เช่น Blog, Facebook, YouTube, Twitter, E-book, Podcasts เป็นต้น เพื่อให้ให้นิสิตได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา ซึ่งการที่ผู้สอนจะผลิตหรือสร้างสื่อ ต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาได้นี้ก็ต้องเรียนรู้ศึกษา และพัฒนาตนเองก่อน เพื่อให้มีความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เป็น และสร้างสื่อการเรียนที่สร้างสรรค์เป็นที่สนใจของนิสิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรพัฒนากลยุทธ์ในการสอน การมอบหมายงาน และการประเมินผลนิสิต เพื่อให้ให้นิสิตมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นความรับผิดชอบหลักด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตามที่ระบุไว้ใน Curriculum Mapping ของรายวิชาปัญหาการตรวจสอบบัญชี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยแทรกซึ่งอาจส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิต เช่น แรงจูงใจของนิสิต เป็นต้น
2. การใช้สถิติอื่นในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งอาจให้ผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป และอาจเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาแผนการเรียนการสอน
3. การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) โดยแยกให้ชัดเจนระหว่างความรับผิดชอบหลัก กับความรับผิดชอบรอง ซึ่งอาจให้ผลการวิจัยที่แตกต่างและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนการสอนของรายวิชามากยิ่งขึ้น
4. การศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้น เช่น นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือของรัฐ หรือการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และของรัฐ แล้วนำผลการวิจัยมาทำการเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะให้ผลการวิจัยที่อาจเกิดประโยชน์ เป็นการค้นพบสิ่งใหม่จากผลการวิจัย
5. การศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards: IES) ซึ่งอาจให้ผลการวิจัยที่แตกต่างและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนการสอนของรายวิชาทางการบัญชีมากยิ่งขึ้น
6. การศึกษาวิจัยเจาะจงในเรื่องของสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการบัญชี. (2563). *หลักสูตรการบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต.
- จินตวิทย์ คล้ายสังข์. (2560). *การผลิตและใช้สื่ออย่างเป็นระบบเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีโอที. (2563). *5 สื่อการเรียนรู้สำหรับคนยุคใหม่ ควรเรียนจากสื่อไหนบ้าง?*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.tot.co.th/blogs/detail/SME-tips/2020/06/19/5-สื่อการเรียนรู้สำหรับคนยุคใหม่-ควรเรียนจากสื่อไหนบ้าง>
- นงลักษณ์ จี๊จู้. (2562). การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ทางการเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 โดยการใช้การสอนแบบ e-learning. *วารสารวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 8(2), 69.

- นาวพร ชูเปี้ยเต้ง และคณะ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ทางการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของนิสิตคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต. การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2564” (ผ่านระบบออนไลน์) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วันศุกร์ที่ 28 พฤษภาคม 2564.
- นิกข์นิภา บุญช่วย และสุพรรณิกา สันป่าแก้ว. (2560). ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 506-516.
- ปาณิสรา ส่งวัฒนายุทธ และคณะ. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลศาสตรวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 1(1), 57-69
- พรชัย ทรัพย์นิธิ, (2559). การเป็นอาจารย์ยุคใหม่กับความรับผิดชอบและภาระหน้าที่ ที่หลบซ่อนอยู่. สืบค้น 18 ธันวาคม 2564, จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_366443
- วรารพ บุญมี. (2564). สื่อการสอนกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(9), 373-386.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552. เอกสาร ประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ: การพัฒนา รายละเอียดของหลักสูตรและ รายวิชาให้มีคุณภาพ 30 กันยายน – 2 ตุลาคม 2552 ณ โรงแรม เรติสัน. กรุงเทพฯ.*
- Starfish Academy. (2564). 5 ไอเดีย สื่อการสอนสมัยใหม่ ถูกใจวัยเรียน. สืบค้น 11 มกราคม 2565, จาก <https://www.starfishlabz.com/blog/596-5-ไอเดีย-สื่อการสอนสมัยใหม่-ถูกใจวัยรุ่น>
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric Theory*. New York: McGraw-Hill.
- Rorinelli, R.J. and Hambleton, R.K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2(1), 49-60.
- Susilowibowo, J., Susanti, Han T.H, Widayati, I., Moh, D.B. (2021). Factors Affecting Student Accounting Practicum Learning Outcomes during the Covid-19 Pandemic.: *Journal Ilmu Pendidikan*, 5(3), 2720-2733.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.